การพัฒนาเครือข่าย “คนเลี้ยงไก่ ไก่เลี้ยงคน” เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมที่เข้มแข็งเพื่อสร้างสังคมดีมีสุขอย่างยั่งยืนของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเลี้ยงไก่พื้นเมืองใหม่นาดีโมเดล

The development of the “Chicken Raising Chicken People” network to create a strong participation in order to create a good, happy and sustainable society of the new native chicken farming community enterprise, Nadi Model

ดาศรินทร์พัชร์ สุธรรมดี[1] อุมาวดี เดชธำรงค์[2] ฉัตรณรงค์ศักดิ์ สุธรรมดี[3] และเสกสรรค์ สนวา[4]

Dasarinphat Suthamdee[1], Umawadee Dejthamrong[2], Chartnarongsak Sutamdee [3] and Seksan Sonwa[4]

Received : May 22, 2022; **Revised :** July 28, 2022; **Accepted :** July 29, 2022

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเลี้ยงไก่พื้นเมืองใหม่นาดีโมเดล และ 2) จัดกิจกรรมเสริมสร้างการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานที่เข้มแข็งเพื่อสร้างสังคมดีมีสุขอย่างยั่งยืนของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเลี้ยงไก่พื้นเมืองใหม่นาดีโมเดล การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ เก็บข้อมูลกับกลุ่มเป้าหมายซึ่งเป็นสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจผู้เลี้ยงไก่พื้นเมืองใหม่นาดีโมเดล จำนวน 50 คน ใช้วิธีการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง เก็บข้อมูลลักษณะปฐมภูมิ โดยใช้ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณา ค่าร้อยละ และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

[1-3]คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ; Faculty of Political Science, Chaiyaphum Rajabhat University, Thailand; e-mail : sutamdee_22@hotmail.com

[4]คณะนิติรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด; Faculty of Law and Politics, Roi Et Rajabhat University, Thailand; e-mail : seksan@reru.ac.th

พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเลี้ยงไก่พื้นเมืองใหม่นาดีโมเดล ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.94 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านมีส่วนร่วมมากที่สุดคือ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ค่าเฉลี่ย 4.98 รองลงมาคือด้านการมีส่วนร่วมกับกิจกรรมของกลุ่ม ค่าเฉลี่ย 4.96 ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ค่าเฉลี่ย 4.87 และด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ค่าเฉลี่ย 4.79 ตามลำดับ

ผลการจัดกิจกรรมเสริมสร้างการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานที่เข้มแข็งเพื่อสร้างสังคมดีมีสุขอย่างยั่งยืนของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเลี้ยงไก่พื้นเมืองใหม่นาดีโมเดล พบว่า องค์ความรู้ที่นำไปสู่การถ่ายทอดในการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานที่เข้มแข็งเพื่อสร้างสังคมดีมีสุขอย่างยั่งยืนของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเลี้ยงไก่พื้นเมืองใหม่นาดีโมเดล ได้แก่ 1) แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม ประกอบด้วย ความหมายการมีส่วนร่วมของประชาชน รูปแบบและขั้นตอนของการมีส่วนร่วม ปัจจัยและเงื่อนไขที่ทำให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชน ลักษณะการมีส่วนร่วมทั้งหมดใน 4 ด้าน คือ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วมในการประเมินผล เป็นต้น และ 2) แนวคิดเกี่ยวกับการสร้างและพัฒนาเครือข่าย ประกอบด้วย ความหมายของการสร้างและพัฒนาเครือข่าย องค์ประกอบของเครือข่าย การก่อเกิดของเครือข่าย การสร้างเครือข่าย (Networking) การรักษาเครือข่าย

ผลประเมินระดับความพึงพอใจและการนำองค์ความรู้การเสริมสร้างการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานที่เข้มแข็งเพื่อสร้างสังคมดีมีสุขอย่างยั่งยืนของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเลี้ยงไก่พื้นเมืองใหม่นาดีโมเดลไปใช้ประโยชน์ พบว่า สมาชิกกลุ่มฯมีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรม มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดทุกด้าน ด้านที่สมาชิกมีความพึงพอใจมากที่สุด คือ 4.98 อยู่ 2 ด้าน คือ ด้านกระบวนการถ่ายถอดองค์ความรู้ และด้านวิทยากร มีค่าเฉลี่ยที่ 4.98

คำสำคัญ (Keywords) : การพัฒนาเครือข่าย, การมีส่วนร่วม, สังคมดีมีสุข, กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเลี้ยงไก่พื้นเมืองใหม่นาดีโมเดล

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the level of participation in the operation of the Nadi Model Native Chicken Farming Community Enterprise Group and 2) to organize activities to enhance participation in the operation to create a good society. Sustainable happiness of the Nadi Model New Native Chicken Community Enterprise This research is a quantitative research. and qualitative Data were collected with the target group who were 50 members of the Nadi Model

Native Chicken Farming Enterprise Group, using a specific sampling method. Primary characteristics data were collected by using a 5-level estimation scale questionnaire and a structured interview form. Data were analyzed by descriptive statistics, percentage values and content analysis.

It was found that the overall level of participation in the operation of the Nadi Model Native Chicken Farming Community Enterprise Group was at the highest level, with an average of 4.94. The most involved aspect is Participation in decision-making was a mean 4.98, followed by group activity participation, a mean 4.96, benefit participation, a mean 4.87, and evaluation participation. Average 4.79, respectively.

The results of the activities to enhance participation in the operation that are strong to create a sustainable and happy society of the Nadi Model native chicken farming community enterprise group found that the body of knowledge leading to transfer in enhancing the Participate in a strong operation to create a healthy and sustainable society of the Nadi Model Native Chicken Farming Community Enterprise Group, namely: 1) The concept of participation consists of the meaning of public participation. Forms and Procedures of Participation Factors and conditions that cause public participation the characteristics of all participation in four aspects are participation in decision-making. Participation in activities participation in receiving benefits and participation in the evaluation, etc.; and 2) the concept of network building and development, including the meaning of network building and development; network elements the creation of the network Networking (Networking) Maintaining a network.

Assessment of the satisfaction level and the application of knowledge to strengthen participation in the operation to build a healthy and sustainable society of the Nadi Model Native Chicken Farming Community Enterprise Group to take advantage of it found that the members The group is satisfied with participating in the activities. Satisfaction at the highest level in all aspects the aspect that the

members were most satisfied with was 4.98 in 2 aspects, namely the knowledge transfer process. and lecturers has an average of 4.98

Keywords : network development, participation, happy society, Nadee model native chicken farming community enterprise group

บทนำ (Introduction)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้กล่าวถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้ในส่วนที่ 10 ว่าด้วยแนวนโยบายด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน มาตรา 87 พอสรุปได้ว่า รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น การตัดสินใจ การวางแผนพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมรวมทั้งการจัดทำบริการสาธารณะ การตรวจสอบ การใช้อำนาจรัฐทุกระดับในรูปแบบองค์กรทางวิชาชีพหรือตามสาขาอาชีพที่หลากหลายหรือรูปแบบอื่นการส่งเสริมให้ประชาชนมีความเข้มแข็งในการทางเมือง และจัดให้มีกฎหมายจัดตั้งกองทุนพัฒนาการเมืองภาคพลเมือง เพื่อช่วยเหลือการดำเนินกิจกรรม สาธารณะของชุมชนรวมทั้งสนับสนุนการดำเนินการของกลุ่มประชาชนที่รวมตัวกันในลักษณะเครือข่ายทุกรูปแบบให้สามารถแสดงความคิดเห็นและสนองความต้องการของชุมชนในพื้นที่การส่งเสริมและให้การศึกษาแก่ประชาชนเกี่ยวกับการพัฒนาการเมืองและการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รวมทั้งส่งเสริมให้ประชาชนได้ใช้สิทธิเลือกตั้ง การจัดทำแผนพัฒนาประเทศของไทยนับตั้งแต่แผนพัฒนาฯ ฉบับที่1 จนถึงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่10 มีการพัฒนามาอย่างต่อเนื่องภายใต้สถานการณ์ เงื่อนไข และการเปลี่ยนแปลงในมิติต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกประเทศ ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2540-2544) ถือเป็นจุดเปลี่ยนสำคัญ ของการวางแผนพัฒนาประเทศที่ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคม และมุ่งให้ “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา”พร้อมทั้งปรับเปลี่ยนวิธีการพัฒนาเป็นบูรณาการแบบองค์รวมเพื่อให้เกิดการพัฒนาที่สมดุล ต่อมาแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ.2545-2549) ได้อัญเชิญ“ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง”เป็นปรัชญานำทางในการพัฒนาและบริหารประเทศ ควบคู่ไปกับกระบวนทัศน์การพัฒนาแบบบูรณาการเป็นองค์รวมที่มี“คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา”ต่อเนื่องถึงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่10 (พ.ศ. 2550-2554) เพื่อการพัฒนาที่สมดุลทั้งคน สังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555-2559) และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม

แห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564) ที่มุ่งเน้นการนำแนวคิดเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นฐานในการพัฒนาคน และเน้นการพัฒนาทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองโดยอาศัยเทคโนโลยีและนวัตกรรมเป็นตัวขับเคลื่อน (National Economic and Social Development Plan, 1997-2021)

จากที่คณะผู้วิจัยจึงได้ลงพื้นที่ศึกษา สำรวจและพัฒนาโจทย์วิจัยในพื้นที่วิสาหกิจชุมชนเลี้ยงไก่พื้นเมืองใหม่นาดีโมเดล อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ ซึ่งเป็นวิสาหกิจชุมชนที่อยู่ในพื้นที่การพัฒนาตามยุทธศาสตร์ABC6Dของมหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ พบว่า ปัจจุบันที่สำนักงานปศุสัตว์อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ โดยนายณัฐพงษ์ พัชรไพลิน ตำแหน่งปศุสัตว์อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิได้ ผลักดันให้จัดตั้งเป็นกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้เลี้ยงไก่พื้นเมือง รวมกลุ่มจำหน่ายไก่พื้นเมือง สร้างรายได้เพื่อให้เกษตรกรหลุดพ้นความยากจน ตามโครงการ"บ้านใหม่นาดีโมเดล" ณ ปัจจุบันมีจำนวนสมาชิกอยู่ 50 ราย เงื่อนไขที่ให้สมาชิกทุกคนดำเนินการอยู่คือ ปรับปรุงคอกไก่ให้ได้มาตรฐานและสมัครเข้ารับการรับรองฟาร์มที่มีระบบป้องกันและการเลี้ยงดูสัตว์ที่เหมาะสม หรือ GFM สมาชิกทุกคนต้องฉีดวัคซีนให้ไก่ทุกๆ 3 เดือนโดยปศุสัตว์อำเภอจัตุรัสจะสนับสนุนวัคซีน อีกทั้งสมาชิกต้องจัดหาแม่ไก่ที่มีลักษณะดีเข้ามาเลี้ยง 10-20 ตัว เพื่อผลิตลูกไก่น้ำหนัก 1.2-1.5 กิโลกรัมเพื่อจำหน่าย จัดทำคอกกลางเพื่อรวบรวมไก่จากสมาชิกนำส่งตลาดจำหน่าย โดยได้รวบรวมไก่สดและไก่ชำแหละรวมถึงการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากไก่พื้นเมืองส่งตลาดในต้นปี พ.ศ. 2563 ที่ผ่านมา ปรากฏว่ากลุ่มสามารถผลิตไก่พื้นเมืองเพื่อจำหน่ายได้ประมาณ 300-500 ตัว/เดือน ขายในกิโลกรัมละ 90-120 บาท และขายไก่อบสมุนไพรได้ 100 ตัว/เดือน ตัวละ 250 บาทสามารถสร้างรายได้ สร้างอาชีพให้แก่เกษตรกรได้อย่างดี ขณะนี้ปศุสัตว์อำเภอจัตุรัสได้มีนโยบายขับเคลื่อนพัฒนาร่วมกับจังหวัดชัยภูมิโดยจะผลักดันให้อำเภอจัตุรัสจังหวัดชัยภูมิเป็นเมืองแห่งไก่พื้นเมืองโดยสนับสนุนให้เกษตรกรหันมาเพาะเลี้ยงและพัฒนาไก่พื้นเมืองทั้งอำเภอโดยในปัจจุบันเกิดวิสาหกิจผู้เลี้ยงไก่พื้นเมือง 13 แห่ง (Chancharoen, D.2021) ตัวอย่างผลการศึกษาวิจัยหมู่บ้านผลิตไก่พื้นเมืองครบวงจรที่ประสบความสำเร็จ บ้านไสขาม หมู่ที่ 2 ต. แพรกหา อำเภอ ควนขนุน จังหวัดพัทลุงที่ประสบความสำเร็จแล้ว พบว่า การผลิตไก่พื้นเมืองครบวงจร ปีที่ 2 นั้นมีจุดเริ่มต้นที่ต่อเนื่องจากปีแรกในการเพิ่มรายได้แก่สมาชิกในหมู่บ้านที่เข้าร่วมด้วยการผลิตไก่พื้นเมืองเป็นอาชีพเสริม แทนรูปแบบการเลี้ยงแบบดั้งเดิม ในปีที่ 2 มีการดำเนินการถ่ายทอดเทคโนโลยี กิจกรรมทางการตลาดแก่กลุ่มสมาชิก รวมถึงมีการฝึกการเป็นวิทยากรให้แก่สมาชิกในกลุ่มด้วย และมีการเผยแพร่หมู่บ้านการผลิตไก่พื้นเมืองครบวงจรให้เป็นที่รู้จักมากขึ้น กิจกรรมการร่วมจัดนิทรรศการ กิจกรรมเหล่านี้เป็น

กิจกรรมที่จะสร้างความเข็มแข็งให้เกิดขึ้นในการส่งเสริมอาชีพการผลิตไก่พื้นเมืองครบวงจรได้ (Suwanpakdee., A., et al., 2019)

ปัญหาที่ทางกลุ่มประสบอยู่ และมีความต้องการให้นักวิจัยเข้ามาดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาคือ เรื่องการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของกลุ่ม เพราะสมาชิกส่วนใหญ่เป็นเพียงสมาชิกเท่านั้นแต่ไม่ค่อยให้ความสนใจและมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของกลุ่ม สมาชิกจะสนใจแต่เพียงว่าจะขายไก่ให้ใคร ขายได้ราคาเท่าไหร่เพียงพอต่อสิ่งที่ตนเองลงทุนลงแรงไปหรือไม่ แต่ไม่สนใจปัญหาในภาพรวมของกลุ่ม จนทำให้บางครั้งการดำเนินงานของกลุ่มขาดทิศทาง ขาดการวางแผนและการปรึกษาหารือแก้ไขปัญหาร่วมกัน (Patcharapailin, N. 2021)

จากปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยและคณะได้เล็งเห็นความสำคัญและต้องแก้แก้ไขโดยอาศัยเครือข่ายหน่วยงานภาครัฐในพื้นที่คือปศุสัตว์อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ จึงได้เสนอโครงการวิจัยเรื่องการพัฒนาเครือข่าย “คนเลี้ยงไก่ ไก่เลี้ยงคน” เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมที่เข้มแข็งเพื่อสร้างสังคมดีมีสุขอย่างยั่งยืนของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเลี้ยงไก่พื้นเมืองใหม่นาดีโมเดล เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเลี้ยงไก่พื้นเมืองใหม่นาดีโมเดล เพื่อจัดกิจกรรมเสริมสร้างการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานที่เข้มแข็งเพื่อสร้างสังคมดีมีสุขอย่างยั่งยืนของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเลี้ยงไก่พื้นเมืองใหม่นาดีโมเดล เมื่อโครงการวิจัยนี้เสร็จสิ้นจึงจะสามารถตอบโจทย์ของเกษตรกรจนนำไปสู่การรวมกลุ่มเกษตรกรจัดตั้งเป็นกลุ่มวิสาหกิจเลี้ยงไก่พื้นเมืองเพิ่มขึ้น เกิดการพัฒนาระบบ และถ่ายทอดนวัตกรรมเทคโนโลยีการผลิตไก่พื้นเมืองเพื่อเพิ่มมูลค่าเชิงพาณิชย์แบบครบวงจรในพื้นที่อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ เกิดการแก้ปัญหาของชุมชนในด้านต่างๆ โดยการใช้ประโยชน์จากวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัยและพัฒนา และนวัตกรรม ที่จะช่วยสร้างมูลค่าและคุณค่าด้านต่างๆ เช่น ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะในระดับรากหญ้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ และขยายผลได้อย่างยั่งยืน

โครงการวิจัยนี้ คณะผู้วิจัยมีการบูรณการระหว่างศาสตร์ คือ นักวิจัยทางด้านเกษตรศาสตร์, สัตวศาสตร์ จะเข้ามาช่วยเรื่องการพัฒนาระบบและถ่ายทอดองค์ความรู้เรื่องการสร้างมูลค่าเพิ่มไก่พื้นเมืองเชิงธุรกิจ นักวิจัยบริหารธุรกิจ การตลาดจะเข้ามาช่วยเรื่องการวิเคราะห์กลไกตลาดและพัฒนาระบบการตลาดไก่พื้นเมืองให้กว้างขวางมากขึ้น นอกจากนี้ยังได้นักวิจัยที่มีองค์ความรู้และกำกับนโยบายเชิงปฏิบัติการและเป็นเจ้าของพื้นที่โดยตรงคือ ปศุสัตว์อำเภอจัตุรัสและกลุ่มวิสาหกิจเลี้ยงไก่พื้นเมืองใหม่นาดีโมเดล จะเข้ามาร่วมทุนดำเนินการช่วยขับเคลื่อนงานวิจัยตลอดระยะเวลาดำเนินโครงการจนเสร็จสิ้น และนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ ดังนั้นการวิจัยครั้งนี้จึงเป็นการบูรณาการระหว่างหน่วยงาน และนักวิจัยที่มีประสบการณ์เชี่ยวชาญในแต่ละศาสตร์ที่จะ

ดำเนินการวิจัยให้สำเร็จอย่างมีประสิทธิผลและประสิทธิภาพ คณะผู้วิจัยทั้งหมดมีประสบการณ์ในการทำงานในพื้นที่ตำบลบ้านขาม อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิเป็นอย่างดี ดังนั้น โครงการวิจัยนี้จะก่อให้ เกิดประโยชน์ทางวิชาการ คือ 1) สมาชิกวิสาหกิจชุมชนบ้านใหม่นาดีโมเดลจะเกิดการเรียนรู้ด้านการพัฒนาระบบ และนวัตกรรมเทคโนโลยีการเพาะเลี้ยงและการเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจไก่พื้นเมืองแบบครบวงจร 2) เกิดการส่งเสริมการสร้างทางเลือกประกอบอาชีพที่เหมาะสมกับบริบทสังคมให้แก่เกษตรกรวิสาหกิจชุมชนบ้านใหม่นาดีโมเดล 3) ได้ข้อเสนอเชิงนโยบายการสร้างเสริมอาชีพแก่เกษตรกร และหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ที่จะช่วยขับเคลื่อนสังคมและประเทศชาติให้หลุดพ้นกับดักรายได้ปานกลางและความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ของประชาชนในประเทศไทย 4) ชุมชนมีขีดความสามารถในการเรียนรู้ และสามารถปรับใช้นวัตกรรม สามารถเปลี่ยนแปลงและจัดการปัญหาในชุมชน ให้ประเทศพึ่งตนเองได้อย่าง มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเลี้ยงไก่พื้นเมืองใหม่นาดีโมเดล

2. เพื่อจัดกิจกรรมเสริมสร้างการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานที่เข้มแข็งเพื่อสร้างสังคมดีมีสุขอย่างยั่งยืนของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเลี้ยงไก่พื้นเมืองใหม่นาดีโมเดล

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสานวิธีเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ เก็บข้อมูลกับกลุ่มเป้าหมายซึ่งเป็นเกษตรกรที่เป็นสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจผู้เลี้ยงไก่พื้นเมืองบ้านใหม่นาดีโมเดล ตำบลหนองขาม อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิจัยครั้งนี้ใช้ข้อมูลภาคสนามเป็นหลัก ประกอบด้วย การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณด้วยแบบสอบถาม และการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกมายืนยันและสนับสนุนข้อมูลเชิงปริมาณ และนำข้อมูลที่ได้มาสรุป แปลผลและรายงานผล ซึ่งมีขั้นตอนในการจัดเก็บ ดังนี้

1) จัดทำแผนการจัดเก็บข้อมูลจากประชากรที่ใช้ในการวิจัย โดยกำหนดวัน เวลา สถานที่เก็บข้อมูล

2) จัดเตรียมแบบสัมภาษณ์และวัสดุอุปกรณ์ที่ต้องใช้เพื่อการเก็บข้อมูล

3) ประสานผู้นำชุมชนบ้านใหม่นาดีและตัวแทนเพื่อนัดหมายเกษตรกร

4) ผู้วิจัยและคณะออกไปสัมภาษณ์เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง

5) ตรวจความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของข้อมูล แปรผลและเขียนรายงาน

2. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

ดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของข้อมูลที่รวบรวมมาได้ นำข้อมูลมาจัดหมวดหมู่ บันทึกคะแนน แต่ละข้อลงในแบบลงรหัส นำไปวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเสร็จรูปจากคอมพิวเตอร์วิเคราะห์ทางสถิติ แสดงการวิเคราะห์เป็นร้อยละ (Percentage) และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา

3. ขั้นตอนการดำเนินงาน

1) ดำเนินการศึกษาสภาพการณ์เกี่ยวกับบริบทของชุมชน เป็นการทำความเข้าใจบริบทของชุมชนและบริบทของเกษตรกรที่เลี้ยงไก่พื้นเมืองในพื้นที่ อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง มีส่วนได้เสียในพื้นที่ การวิจัยในระยะนี้เป็นการวิจัยเพื่อให้เข้าใจสภาพการณ์และบทบาทของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาระบบและเพิ่มศักยภาพการเพาะเลี้ยงและพัฒนาไก่พื้นเมืองโดยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลหลายวิธี เช่นการสัมภาษณ์ การสนทนาพูดคุย และการสังเกตแบบมีส่วนร่วม เป็นต้น

2) กิจกรรมการวางแผนทำความเข้าใจกับเกษตรกรผ่านกระบวนการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ และการสนทนากลุ่มเพื่อศึกษาพัฒนากระบวนการเพาะเลี้ยงไก่พื้นเมืองเชิงธุรกิจ

3) กิจกรรมศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเลี้ยงไก่พื้นเมืองใหม่นาดีโมเดล

4) กิจกรรมเสริมสร้างการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานที่เข้มแข็งเพื่อสร้างสังคมดีมีสุขอย่างยั่งยืนของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเลี้ยงไก่พื้นเมืองใหม่นาดีโมเดลโดยวิทยากรที่มีประสบการณ์ทั้งเชิงวิชาการ ปศุสัตว์อำเภอ นักปฏิบัติ และผู้ประสบความสำเร็จในการเลี้ยงไก่พื้นเมืองเชิงธุรกิจ เป็นต้น

5) กิจกรรมการถอดบทเรียนร่วมกับกลุ่มเกษตรกรเพื่อหาแนวทางการยกระดับศักยภาพการเพาะเลี้ยงไก่พื้นเมืองเชิงธุรกิจแบบครบวงจร

6) กิจกรรมจัดเวทีคืนความรู้สู่ชุมชนเป็นการสร้างเครือข่ายถ่ายทอดองค์ความรู้แก่ผู้ที่สนใจการเลี้ยงไก่พื้นเมืองแบบครบวงจร

7) กิจกรรมการเผยแพร่ ตีพิมพ์ระดับชาติ/นานาชาติ ผลงานวิจัย เผยแพร่ผ่านเว็บไซต์เพื่อนำเสนอผลการวิจัยต่อสาธารณชน และเพื่อนำไปใช้ประโยชน์

ผลการวิจัย (Research Results)

ผลการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเลี้ยงไก่พื้นเมืองใหม่นาดีโมเดล ประชาชนกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 50 คน ที่แสดงระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเลี้ยงไก่พื้นเมืองใหม่นาดีโมเดล ในภาพรวม พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเลี้ยงไก่พื้นเมืองใหม่นาดีโมเดล อยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.94 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านมีส่วนร่วมมากที่สุดคือ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ค่าเฉลี่ย 4.98 รองลงมาคือด้านการมีส่วนร่วมกับกิจกรรมของกลุ่ม ค่าเฉลี่ย 4.96 ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ค่าเฉลี่ย 4.87 และด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ค่าเฉลี่ย 4.79 ตามลำดับ และแสดงผลรายด้านได้ดังนี้

1) กลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 50 คน ที่แสดงระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเลี้ยงไก่พื้นเมืองใหม่นาดีโมเดล **ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ** พบว่า การให้โอกาสสมาชิกเป็นฝ่ายตัดสินใจกำหนดปัญหาความต้องการของตนเองอย่างแท้จริง อยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.96 และ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ พลังกลุ่มจะเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้งานพัฒนาต่างๆ บรรลุสำเร็จตามความมุ่งหมายได้ ค่าเฉลี่ย 4.79

2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเลี้ยงไก่พื้นเมืองใหม่นาดีโมเดล **ด้านการมีส่วนร่วมกับกิจกรรมของกลุ่ม** ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดได้แก่ เกิดความเข้าใจและการรับรู้-เรียนรู้ การปรับเปลี่ยนโครงการร่วมกันจะเป็นประโยชน์ต่อทุกฝ่าย ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.95 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ การสร้างโอกาสให้สมาชิกทุกคนของชุมชน ได้เข้ามามีส่วนร่วมช่วยเหลือและ เข้ามามีอิทธิพลต่อกระบวนการดำเนินกิจกรรมในการพัฒนา ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.80

3) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเลี้ยงไก่พื้นเมืองใหม่นาดีโมเดล **ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์** ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดได้แก่ มีวางแผนการดำเนินงานด้านการมีส่วนร่วมอย่างเป็นระบบ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.98 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ได้รับผลประโยชน์จากการ พัฒนานั้นอย่างเสมอภาค ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.82

4) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเลี้ยงไก่พื้นเมืองใหม่นาดีโมเดล **ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์** ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดได้แก่ มีวางแผนการดำเนินงานด้านการมีส่วนร่วมอย่างเป็นระบบ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.98 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ได้รับผลประโยชน์จากการ พัฒนานั้นอย่างเสมอภาค ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.82

5) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเลี้ยงไก่พื้นเมืองใหม่นาดีโมเดล **ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล** ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดได้แก่ หลักการตัดสินใจที่คำนึงถึง

ผลกระทบต่อผลประโยชน์ของบางคนหรือกลุ่มบางคนที่มีอยู่เดิม ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.91 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ มีการค้นหาปัญหา สาเหตุของปัญหา ตลอดแนวทางแก้ไข การตัดสินใจเลือกแนวทางและวางแผนพัฒนา ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.78

ผลการศึกษาปัญหา และข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเลี้ยงไก่พื้นเมืองใหม่นาดีโมเดล ปัญหา และข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเลี้ยงไก่พื้นเมืองใหม่นาดีโมเดล จากการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ และจับกลุ่มสนทนาปญหาตางๆ จากกลุมชาวบานในพื้นที่ ซึ่งเปสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนฯ แบงเปนปญหาตางๆ ดังนี้

1) ปญหาสภาพพื้นที่ในการเลี้ยงไก่ เนื่องจากเกิดปัญหาน้ำท่วมบริเวณที่ลุ่มทำให้เกิดความเสียหาย

2) ปญหาที่ดินทำกิน อันเนื่องจากเชาที่ดินไมมีที่ดินเปนของตัวเอง ซึ่งเกิดจาก 2 พวก ได แก พวกที่อพยพถิ่นฐานจากเดิมมาปกหลักอยูที่บานใหม่นาดี กับพวกขายที่ดินเปลี่ยนมือใหกับนายทุน หรือพวกชุมชนเดียวกัน

3) ขาดแหลงเงินทุนในการผลิต สืบเนื่องจากชาวบานไมสามารถเขาถึงแหลงเงินทุนที่ทางรัฐบาลสงเสริมใหเพราะตองใชหลักฐานเอกสารและหลักทรัพย์ในการค้า ซึ่งเปนการยุงยากในการกูเงินเพื่อจะมาทำการลงทุนเลี้ยงไก่

4) ขาดความรูในเชิงเกษตรจากการที่ชาวบานในชุมชนไมรูเรื่องในการเพาะปลูกปศุสัตวทำใหเกิดการลองผิดลองถูกในการเพาะปลูกในพื้นที่ทำใหเกิดปญหาอื่นๆตามมา

5) ปญหาละทิ้งที่ทำกินเนื่องจากสภาพแวดลอมสภาวะอากาศตลอดจนการทำการเพาะปลูกที่ผิดพลาด ทำใหตองละทิ้งถิ่นฐานไปหางานทำในเมือง

6) หนี้สินในและนอกระบบคอนขางมากเปนผลมาจากการการลงทุนที่ผิดพลาดการใชเงินฟุมเฟอยใชเงินเกินตัวเกินความจำเปนตลอดจนขาดความรูทางดานกฎหมายเปนผลทำใหมีหนี้สินเพิ่มมากขึ้นโดยที่รูและไมรูตัว

7) วางงานขาดอาชีพเสริมเมื่อหมดหนาฤดูเพาะปลูกชาวบานในชุมชนกอจะวางงานเปนผลทำใหเกิดปญหาอื่นๆตามมาซึ่งชาวบานตองอาชีพเสริมเพื่อที่จะมีรายไดจากการวางในชวงเพาะปลูก

ผลการจัดกิจกรรมเสริมสร้างการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานที่เข้มแข็งเพื่อสร้างสังคมดีมีสุขอย่างยั่งยืนของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเลี้ยงไก่พื้นเมืองใหม่นาดีโมเดล องค์ความรู้ที่นำไปสู่การถ่ายทอดในการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานที่เข้มแข็งเพื่อสร้างสังคมดีมีสุขอย่างยั่งยืนของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเลี้ยงไก่พื้นเมืองใหม่นาดีโมเดล ได้แก่ แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม

ประกอบด้วย ความหมายการมีส่วนร่วมของประชาชน รูปแบบและขั้นตอนของการมีส่วนร่วม ปัจจัยและเงื่อนไขที่ทำให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชน ลักษณะการมีส่วนร่วมทั้งหมดใน 4 ด้าน คือ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วมในการประเมินผล เป็นต้น แนวคิดเกี่ยวกับการสร้างและพัฒนาเครือข่าย ประกอบด้วย ความหมายของการสร้างและพัฒนาเครือข่าย องค์ประกอบของเครือข่าย การก่อเกิดของเครือข่าย การสร้างเครือข่าย (Networking) การรักษาเครือข่าย เป็นต้น

ผลประเมินระดับความพึงพอใจและการนำองค์ความรู้การเสริมสร้างการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานที่เข้มแข็งเพื่อสร้างสังคมดีมีสุขอย่างยั่งยืนของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเลี้ยงไก่พื้นเมืองใหม่นาดีโมเดลไปใช้ประโยชน์ ระดับความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนฯจากการเข้าร่วมกิจกรรมการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานที่เข้มแข็งเพื่อสร้างสังคมดีมีสุขอย่างยั่งยืนพบว่า สมาชิกกลุ่มฯมีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรม มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดทุกด้าน ด้านที่สมาชิกมีความพึงพอใจมากที่สุด คือ 4.98 อยู่ 2 ด้าน คือ ด้านกระบวนการถ่ายถอดองค์ความรู้ และด้านวิทยากร มีค่าเฉลี่ยที่ 4.98

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

ประชาชนกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 50 คน ที่แสดงระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเลี้ยงไก่พื้นเมืองใหม่นาดีโมเดล ในภาพรวม พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเลี้ยงไก่พื้นเมืองใหม่นาดีโมเดล อยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.94 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านมีส่วนร่วมมากที่สุดคือ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ค่าเฉลี่ย 4.98 รองลงมาคือด้านการมีส่วนร่วมกับกิจกรรมของกลุ่ม ค่าเฉลี่ย 4.96 ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ค่าเฉลี่ย 4.87 และด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ค่าเฉลี่ย 4.79 ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Saendham, N. , Piyasakulkiert, O. and Waithayarngkun, C. (2020) ได้วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการทำแผนชุมชน เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร พบว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการทำแผนชุมชน เขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานครโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$=3.82, S.D.=0.776) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน รองลงมา คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการ

รับผลประโยชน์ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล อย่างไรล้วนต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของบุคลากรในด้านต่างๆ ทั้งด้านการระดมกำลังสติปัญญา กำลังกาย

กำลังใจ หรือแม้กระทั่งกำลังทุนทรัพย์ก็ตามจึงทำให้กิจการงานหรือโครงการสำเร็จตามวัตถุประสงค์ขององค์กรได้ตามกำหนดเวลาที่วางไว้จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของประชาชน ผู้วิจัยได้นำผลงานการวิจัยดังกล่าวมาปรับใช้ โดยกำหนดปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยแวดล้อมเป็นตัวแปรอิสระ และให้ความสำคัญตามแนวคิดการมีส่วนร่วมของ โคเฮน และอัพฮอฟฟ์ (Cohen & Uphoff)

ผลการจัดกิจกรรมเสริมสร้างการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานที่เข้มแข็งเพื่อสร้างสังคมดีมีสุขอย่างยั่งยืนของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเลี้ยงไก่พื้นเมืองใหม่นาดีโมเดล องค์ความรู้ที่นำไปสู่การถ่ายทอดในการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานที่เข้มแข็งเพื่อสร้างสังคมดีมีสุขอย่างยั่งยืนของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเลี้ยงไก่พื้นเมืองใหม่นาดีโมเดล ได้แก่ 1) แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม ประกอบด้วย ความหมายการมีส่วนร่วมของประชาชน รูปแบบและขั้นตอนของการมีส่วนร่วม ปัจจัยและเงื่อนไขที่ทำให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชน ลักษณะการมีส่วนร่วมทั้งหมดใน 4 ด้าน คือ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วมในการประเมินผล เป็นต้น 2) แนวคิดเกี่ยวกับการสร้างและพัฒนาเครือข่าย ประกอบด้วย ความหมายของการสร้างและพัฒนาเครือข่าย องค์ประกอบของเครือข่าย การก่อเกิดของเครือข่าย การสร้างเครือข่าย (Networking) การรักษาเครือข่าย เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Sangthong, D. (2009) ได้วิจัยเรื่อง "การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี" พบว่า การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลจากสื่อแหล่งต่างๆ สื่อที่เปิดรับมากที่สุด และกระทำเป็นประจาคือการพูดคุยกับบุคคลอื่น เช่นเพื่อนบ้าน ในขณะที่ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลของประชาชนอยู่ในระดับปานกลางและระดับน้อย ส่วนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น อยู่ในระดับน้อยเช่นเดียวกัน การมีส่วนร่วมหากเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ร่วมคิดกำหนดความต้องการ ร่วมดำเนินการและร่วมรับผิดชอบ ร่วมรับผลประโยชน์ร่วมปฏิบัติตามและการประเมินผล ตลอดจนการร่วมตรวจสอบเนื้อหาของแผนพัฒนาเมื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนจำแนกตามลักษณะส่วนบุคคล ประชาชนที่มีอาชีพ สถานภาพ ระดับการเปิดรับสื่อ และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลที่แตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาแตกต่างกัน

ผลประเมินระดับความพึงพอใจและการนำองค์ความรู้การเสริมสร้างการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานที่เข้มแข็งเพื่อสร้างสังคมดีมีสุขอย่างยั่งยืนของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเลี้ยงไก่พื้นเมืองใหม่นาดีโมเดลไปใช้ประโยชน์ ระดับความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนฯจากการเข้าร่วมกิจกรรมการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานที่เข้มแข็งเพื่อสร้างสังคมดีมีสุข

อย่างยั่งยืนพบว่า สมาชิกกลุ่มฯมีความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมกิจกรรม มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดทุกด้าน ด้านที่สมาชิกมีความพึงพอใจมากที่สุด คือ 4.98 อยู่ 2 ด้าน คือ ด้านกระบวนการถ่ายถอดองค์ความรู้ และด้านวิทยากร มีค่าเฉลี่ยที่ 4.98 ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Koonklang, P. (2003) ได้วิจัยเรื่อง "ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชน ในการพัฒนาเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน เทศบาลนครขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น" พบว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชน 4 ขั้นตอน ได้แก่ การตัดสินใจ การดำเนินงาน การรับผลประโยชน์ และการประเมินผล ในการพัฒนาเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน ในภาพรวมพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะส่วนบุคคลได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา อาชีพ ตำแหน่งในคณะกรรมการชุมชน อายุรายได้ ระยะเวลาที่อาศัยในชุมชน กับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน พบว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนสถานภาพสมรสไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะชุมชน ได้แก่ ชุมชนใจกลางเมืองหรือย่านการค้าชุมชนที่อยู่อาศัยขั้นกลางและสูง ชุมชนแออัด และชุมชนชานเมืองหรือกึ่งชนบทกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืนมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เปรียบเทียบค่าคะแนนการมีส่วนร่วมในการพัฒนาเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืนของคณะกรรมการชุมชนที่อาศัยในชุมชนที่มีลักษณะที่แตกต่างกัน ได้แก่ชุมชนใจกลางเมืองหรือย่านการค้าชุมชนที่อยู่อาศัยขั้นกลางและสูง ชุมชนแออัด และชุมชนชาน เมืองหรือกึ่งชนบท พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อเปรียบเทียบรายด้านของการพัฒนาเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน พบว่า ด้านสังคม ด้านกายภาพ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านการบริหารและจัดการอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านเศรษฐกิจอยู่ในระดับน้อย

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. หลังสถานการณ์โควิด19 คงมีโอกาสที่ดีเพราะไก่พื้นเมืองมีราคาสูงกว่าไก่เนื้อ มีเครือข่ายเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่พื้นเมืองทั่วประเทศ มีแหล่งองค์ความรู้ด้านการผลิตไก่พื้นเมือง

2. ในพื้นที่ยังปัญหา หรืออุปสรรค เช่น ขาดโรงฆ่าสัตว์ปีกที่ได้รับมาตรฐาน GMP ในอำเภอมีน้อย การเคลื่อนย้ายไก่ไปขายต่างพื้นที่ต้องอาศัยหน่วยงานภาครัฐช่วยเหลือ ค่าขนส่งระยะทางไกล

3. วัตถุดิบและอาหารสัตว์มีราคาสูง ขาดการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากไก่พื้นเมือง ขาดมาตรฐานฟาร์ม GMP โรค ขาดผู้ประกอบการรายใหญ่ที่ส่งออกไก่พื้นเมือง เป็นต้น

4. เกษตรกรไม่ค่อยมีความอดทน โดยเฉพาะรายใหม่ เมื่อเข้ากลุ่มมาเลี้ยงแล้วเห็นผลตอบแทนช้าบ้างก็ถอดใจ เลิกเลี้ยงทำให้ความเป็นกลุ่มไม่ต่อเนื่องมีสมาชิกเข้าออกตลอดเวลา

5. ปัญหาด้านการจัดทำบัญชี รายรับ-รายจ่าย ที่ไม่มีความรู้ความเชี่ยวชาญทำให้ควบคุมค่าใช้จ่ายลำบาก

6. ปัญหาภัยธรรมชาติ น้ำท่วมใหญ่ที่อำเภอจัตุรัสปี 2564 ปัญหาโรคระบาด ไวรัสโคโรน่า 2019 ทำให้ผลผลิตเสียหาย ขาดกำลังใจในการทำอาชีพต่อ

เอกสารอ้างอิง (References)

Chancharoen. D. (2021). **Lecture on transferring knowledge on potential development of native chicken culture and development.** Director of Ban Mai Nadee Model Native Chicken School, Square District, Chaiyaphum Province. [In Thai]

Koonklang.P. (2003). **Factors related to participation of community committees in sustainable urban development. Khon Kaen Municipality Khon Kaen Province.** Master of Public Health Thesis Department of Public Health Administration, Graduate School of Khon Kaen University. [In Thai]

National Economic and Social Development Plan.(1997-2021). **National Economic and Social Development Plan. No. 8-12**. [Online] Available: Form https://www.nesdc.go.th/ewt_dl_link.php?nid=3783. Retrieved on 8 sebtember 2022. [In Thai]

Patcharapailin, N. (2021). **Lecture on transferring the knowledge of comprehensive commercial indigenous chicken culture and development**. Square District Livestock Office Chaiyaphum Province. [In Thai]

Saendham, N. , Piyasakulkiert, O. and Waithayarngkun, C. (2020). Community Committee Participation in Formulating Community Plan of Bueng Kum District, Bangkok Metropolitan Administration. **Mahachulagajasara Journal**,11(1),57-67. .[In Thai]

Sangthong. D. (2009). **People's Participation in Local Development Plans of Sub-District Administrative Organizations in Photharam District. Ratchaburi Province**. Photharam District, Ratchaburi Province. [In Thai]

Suwanpakdee., A., et al. (2019). **A Study of Diversity and Blood Chemistry of Male Native Chickens in Phatthalung Province**. Thaksin University.[In Thai]